U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **A. K.**, zastoupen JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 138/4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2013, č. j. OAM-266/ZA-ZA06-P05-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 12. 2014, č. j. 62 Az 2/2014 – 57,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Petru Navrátilovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne17. 12. 2013, č. j. OAM-266/ZA-ZA06-P05-2012 nebyl udělen žalobci (dále „stěžovatel“) azyl podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“). Toto rozhodnutí stěžovatel napadl správní žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“). Krajský soud ve výroku I. v záhlaví uvedeného rozsudku žalobu zamítl, výrokem II. rozhodl, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení, výrokem III. konstatoval, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení a výrokem IV. přiznal odměnu ve výši 8.228 Kč ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Petru Navrátilovi.

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě

Krajský soud se zabýval azylovými důvody spadajícími pod ustanovení § 12 zákona o azylu. Nejprve posoudil tvrzení stěžovatele o jeho politické angažovanosti ve straně BDP (Strana demokracie a míru). Ze zpráv o zemi původu, shromážděných žalovaným

v průběhu správního řízení, krajský soud zjistil, že uvedená strana dosáhla výrazného úspěchu v parlamentních volbách v roce 2011. Soud se ztotožnil se závěry žalovaného v tom smyslu, že pronásledování stěžovatele za členství v této parlamentně úspěšné straně je více než nepravděpodobné a také nic nenasvědčuje tomu, že by stěžovatel nějaké potíže měl. Stěžovatel poukazoval na vztah ke straně PKK (Kurdská strana pracujících), krajský soud však nepřehlédl informaci Ministerstva zahraničních věcí Nizozemí z 28. 7. 2013, podle které byla tato strana uznána OSN, NATO i EU za organizaci teroristickou. Zároveň není nijak zpochybněn závěr, že stěžovatel nebyl vystaven v zemi původu potížím souvisejícím s uplatňováním jeho politických práv. V té souvislosti krajský soud dodal, že informace o Turecku navíc ukazují na příznivý posun ve vnímání otázky Kurdů (kupříkladu nový zákon o poskytování základního vzdělání nebo charakter rozhlasového a televizního vysílání o této problematice).

Dále se krajský soud zabýval stěžovatelovým odmítáním výkonu vojenské služby z přesvědčení. Soud mimo jiné uvedl, že podle informací o zemi původu zná turecký zákon možnost náhradní vojenské služby pro ty, kdo odmítají výkon vojenské služby z důvodu svědomí. Turci žijící v zahraničí též mohou požádat o odklad výkonu vojenské služby až do 38 let věku nebo se z vojenské služby vykoupit zaplacením částky 5.112 eur. Turecko též přijalo novou protiteroristickou strategii. Podle ní budou napříště do horkých konfliktních zón ve východních regionech Turecka nasazováni do bojů proti PKK místo branců pouze profesionální vojáci. Soud nepřehlédl ani to, že branná povinnost představuje občanskou povinnost zcela přípustnou podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 i podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Judikatura Nejvyššího správního soudu opakovaně vyslovila, že odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zejména pokud není odmítání spojeno s projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím. Krajský soud nadto považoval tvrzení stěžovatele o odpírání vojenské služby z přesvědčení za účelové. Stěžovatel totiž na jednu stranu uvedl, že je proti základní vojenské službě, protože nechce zabíjet, na druhou stranu sám uvedl, že vstoupil do PKK, která takové omezení jistě nezastává. Krajský soud se tedy ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu.

Při úvaze o naplnění podmínek pro poskytnutí doplňkové ochrany krajský soud vycházel ze současného stavu v zemi původu (s odkazem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 5 Azs 80/2007 – 87). Stěžovatel se obává možného zatčení z důvodu nenastoupení vojenské služby, i když zatím proti němu nebylo zahájeno žádné trestní řízení. Soud konstatoval, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, kterými je Česká republika vázána. Za vyhýbání se vojenské službě hrozí sice stěžovateli v zemi původu podmíněný trest nebo pokuta, zato hrozba ovšem nedosahuje intenzity naplňující předpoklady ustanovení § 14a zákona o azylu. S odkazem na informaci českého ministerstva zahraničních věcí (dále „MZV“) ze dne 6. 8. 2013 nehrozí stěžovateli po návratu do vlasti ani postih z důvodu podání žádosti o azyl.

Kasační stížnost

Rozsudek krajského soudu stěžovatel napadl kasační stížností v rozsahu výroku I.

Odkazuje na stížnostní důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

Dle stěžovatele bylo provedeno posouzení podmínek pro navrácení do země původu žalovaným neúplně a nedostatečně. V rámci správního řízení nebyly shromážděny dostatečné podklady vypovídající o nakládání s navrácenými žadateli o azyl, mezi nimiž tvoří odpírači vojenské služby kurdského původu svébytnou skupinu. Stěžovatel zpochybňuje závěry žalovaného založené na zprávě MZV ze srpna 2013, údaje z této zprávy mají dle stěžovatele pouze charakter obecné floskule. Ze zprávy MZV Nizozemska přitom vyplývá, že osoby spojované s kurdskými radikálními politickými uskupeními PKK a KCK čelí tvrdým postihům a represi ze strany státu. Obecné tvrzení ve zprávě MZV ze srpna 2013, že s tureckými občany není v souvislosti s jejich politickými aktivitami (ať již před emigrací či po emigraci) zacházeno zle, je tak v rozporu s objektivním stavem věci.

Stěžovatel též tvrdí, že se správní orgán dostatečně nezabýval tím, jaká je nynější situace členů strany BDP, když ze zprávy MZV Nizozemska z července 2013 vyplývá, že členové a sympatizanti tohoto hnutí čelili represím ze strany státních úřadů, byli bezdůvodně zatýkáni a vězněni. Správní orgán nezjišťoval, zda k postihům členů BDP dochází alespoň v některých případech.

Závěr soudu, že stěžovateli hrozí v případě návratu do země původu pouze peněžitá sankce nebo podmíněný trest odnětí svobody, není dostatečně osvědčen shromážděnými důkazy.

Soud se též podle názoru stěžovatele nijak nevypořádal s žalobní námitkou ohledně absence hodnocení důkazů předložených stěžovatelem ve správním řízení. Stěžovatel namítá, že správní orgán se nezabýval jím předloženými materiály s odůvodněním, že vypovídají pouze obecně o statutu stěžovatele a obecné politické situaci v Turecku. Přitom například z informace ve zprávě MZV ČR, jejíž míra obecnosti byla stejná, správní orgán vycházel.

Závěrem stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel též požaduje náhradu nákladů řízení za dva úkony právní služby zvýšenou o DPH.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 5. 3. 2015. Uvedl, že nespatřuje ve svém postupu ani postupu soudu žádné pochybení.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Podmínky řízení jsou splněny, neboť stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.), v kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody [podle obsahu kasační stížnosti se jedná o důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., nikoli dle písm. a) zmíněného ustanovení], v řízení o kasační stížnosti je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Kasační stížnost byla podána ve věci mezinárodní ochrany, proto Nejvyšší správní

soud nejprve posoudil otázku (§ 104a s. ř. s.), zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Otázkou vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního se Nejvyšší správní soud důkladně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud ovšem není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

V projednávané věci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost nesplňuje podmínku přesahu vlastních zájmů stěžovatele a je proto nepřijatelná.

V prvé řadě je třeba odmítnout stěžovatelovu námitku poukazující na rozpor mezi zprávami o zemi původu, konkrétně mezi zprávou MZV ze srpna 2013 a zprávou MZV Nizozemska. Stěžovatel ve své argumentaci nepřijatelně směšuje legitimní politické aktivity tureckých občanů se zapojením v organizacích (PKK a KCK), které považuje turecká vláda i EU, NATO a OSN za teroristické organizace. Případné členství v takových organizacích nebo dokonce aktivity v jejich prospěch totiž nelze vyložit ve smyslu splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle žádného z ustanovení zákona o azylu. V nyní posuzované věci nelze navíc přehlédnout, že sám stěžovatel ve vlastní výpovědi v řízení o udělení mezinárodní ochrany netvrdil nic víc, než že byl v kontaktu se členy PKK pouze po tři dny v jakémsi bytě v Istanbulu. Poté už je nikdy nekontaktoval, neboť jeho rodina si to nepřála. Stěžovatel tedy žádnou vazbu na organizaci PKK nemá a veřejně se k ní nehlásí ani nehlásil. Z hlediska posuzované problematiky tak celá tato část stěžovatelovy argumentace ztrácí jakoukoli relevanci.

V průběhu správního řízení stěžovatel obecně namítl rizika, vyplývající z jeho členství ve straně BDP. Existenci členství stěžovatel tvrdil, avšak nijak neprokazoval, nepředložil ani průkaz členství, osvědčující skutečnost, na které „*staví své důvody pro*

udělení mezinárodní ochrany“, jak správně uvedl krajský soud. Kromě toho nelze přehlédnout, že strana BDP rozhodně charakter teroristické organizace nemá. Tato strana byla (podle informace žalovaného) v roce 2011 dokonce zastoupena v parlamentu. Podle informace MZV Nizozemska ze dne 28. 7. 2013 od konce roku 2012 (tedy již v době po vycestování stěžovatele z Turecka) nedochází k pronásledování stoupenců této strany v důsledku mírového postupu vůči Kurdům. Stěžovateli tedy obecně nehrozí za jeho členství v BDP represe ze strany Tureckého státu a jeho námitka, že se žalovaný nezabýval tím, zda k postihům členů strany BDP dochází alespoň v ojedinělých případech, tak, v kontextu zjištěných skutečností, postrádá smysl.

Žalovaný opatřil informace též ve vztahu k situaci neúspěšných žadatelů o azyl po návratu do Turecka (Informace MZV ze dne 6. 8. 2013). Z uvedené zprávy skutečně nevyplývá, že by navrátivším se žadatelům o azyl hrozilo v Turecku nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Podklad, ze kterého při hodnocení situace neúspěšných žadatelů o azyl po návratu do Turecka, z něhož žalovaný vycházel, byl tedy i ve vztahu ke stěžovateli dostatečný.

Ze zprávy MZV ze dne 6. 8. 2013 ani z informací, které žalovaný shromáždil o situaci odpíračů vojenské služby a situaci Kurdů v Turecku (například informace European Country of Origin Sponsorship ze dne 6. 8. 2012, informace MZV Nizozemska ze dne 3. 2. 2012, informace MZV Nizozemska ze dne 28. 7. 2013) nevyplývá, že by s kurdskými odpírači vojenské služby bylo nakládáno po návratu do vlasti odlišně. Stížnostní námitka, že kurdští odpírači vojenské služby mají tvořit nějakou svébytnou skupinu, tedy není ničím podložena. Rovněž závěr krajského soudu o tom, že stěžovateli hrozí při návratu do Turecka za vyhýbání se vojenské službě jen peněžitá sankce nebo podmíněný trest je tedy dostatečně podložen shora uvedenými informacemi.

V průběhu správního řízení stěžovatel předložil správnímu orgánu dne 17. 9. 2012 listiny, k nimž žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že je považuje za irelevantní pro řízení, neboť se jednalo o fotokopie občanského průkazu, potvrzení o studiu střední školy, potvrzení o trvalém bydlišti a výpis z registru obyvatel. S takovým hodnocením stěžovatele lze jistě souhlasit, neboť uvedené listiny nijak neprokazovaly pronásledování stěžovatelem v zemi původu, respektive se takové problematiky vůbec netýkaly a týkat ani nemohly.

Dále stěžovatel předložil dne 24. 9. 2012 vlastnoručně psané prohlášení, které podle žalovaného obsahovalo pouze informace obecného charakteru o situaci v Turecku, které nebyly přímo spojeny se žadatelem a nevnesly do řízení nové skutečnosti. Stěžovatel brojí proti tomu, že tyto informace žalovaným použity nebyly, zatímco podobně obecné informace z jiných zdrojů žalovaný zohlednil.

Zde je třeba připomenout, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu musí být informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální, ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné (srovnej například argumentaci rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81). Takové požadavky rozhodně nemůže splňovat informace o zemi původu vytvořená samotným žadatelem o mezinárodní ochranu. Ze strany žadatele o mezinárodní

ochranu je pro azylové řízení podstatná zejména jeho pravdivá výpověď o pronásledování v zemi původu a o důvodech, pro které svoji vlast opustil. Věcí správního orgánu je za pomoci objektivních informací o zemi původu jeho výpověď verifikovat (srovnej rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57).

Jestliže k ověření pravdivosti výpovědi stěžovatele není dostatečná jeho všeobecná informace o zemi původu, pak tím spíš správní orgán nepochybil, když takovou informaci nevzal za dostatečný podklad rozhodnutí. Nespecifikoval-li v ní stěžovatel blíže ani svoje obtíže v zemi původu, neměla pro řízení o udělení mezinárodní ochrany význam ani jako tvrzení o údajném pronásledování. Krajský soud se s žalobní námitkou vznesenou v tomto směru sice výslovně nevypořádal, toto opomenutí však nemohlo mít vliv na věcnou správnost rozhodnutí žalovaného, respektive dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Skutečnost byla totiž dostatečně prokázána jinými důkazy objektivní povahy. Ani uvedené procesní pochybení krajského soudu tudíž nezakládá přijatelnost kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny uplatnění stížnostní námitky a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností je zcela namístě závěr, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovateli byl ustanoven usnesením ze dne 5. 5. 2014, č. j. 62 Az 2/2014 – 33, zástupcem JUDr. Petr Navrátil, advokát. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Ustanovený zástupce v doplnění kasační stížnosti uplatnil odměnu za dva úkony právní služby. Ze spisu je zřejmé, že podal blanketní kasační stížnost dne 12. 1. 2015, kterou zdůvodnil podáním ze dne 25. 2. 2015, a to na výzvu Nejvyššího správního soudu. Tyto úkony ovšem nelze považovat za samostatné úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., (dále „advokátní tarif“). Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za jeden úkon právní služby (podání věci samé /kasační stížnost/). Podle § 7 bod 5., a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu náleží ustanovenému zástupci za jeden úkon právní služby odměna 3.100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů 300 Kč. Zástupce stěžovatele doložil soudu osvědčení o registraci k DPH, proto Nejvyšší správní soud zvýšil odměnu o DPH ve výši 21 % (714 Kč). Celková částka odměny za zastupování tedy činí 4.114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 15. dubna 2015

pokračování

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu